

Signalizačná správa

Kvetovka jahodová (*Anthonomus rubi*) je považovaná za významného škodcu jahôd. Poškodenia na jahodách pozorujeme v čase pred kvitnutím. Zrazu začnú vädnúť a usychať puky, ktorých stopka je z boku nahryznutá. Za najviac ohrozené sú považované porasty jahôd v blízkosti lesov, parkov alebo väčších výsadiieb listnatých stromov. Škodca tam dokáže najlepšie prezimovať. Ochrana je potrebná iba pri každoročne sa opakujúcich významných škodách. V rámci chemickej ochrany môžeme využiť insekticídy: Benevia (účinná látka cyantraniliprole), Decis EW 50, Decis Forte, Decis Protech (aj v malospotrebitel'skom balení - MB), Delta EW 50 a Dinastia a iba v MB Sanium Ultra (všetky účinná látka deltamethrin), ďalej Karate Zeon 5 CS (aj MB), Ninja Zeon 5 CS, Sentinel, Vaztak Pro a iba v MB Samuraj (účinná látka lambda-cyhalothrin) a Nexsuba a Spintor (účinná látka spinosad). **Všetky uvedené prípravky sa aplikujú až pri zistení prvých chrobákov, najlepšie krátko pred kvitnutím, nikdy nie na rozkvitnuté jahody!**

Vrtivka orechová (*Rhagoletis completa*) trápí pestovateľov orechov na Slovensku. Ide o rýchlo sa šíriacu neeurópsku populáciu vrtiviek, ktorá pochádza zo Severnej Ameriky. V prípade výskytu odporúčame opadané a napadnuté plody odstrániť a spáliť. Odporúčame aj po jesennom opade listov likvidáciu všetkých opadaných častí stromov a mechanickú kultiváciu pôdy (napr. rýľovaním), prípadne aj opakovane v jarnom období. Na jar (najneskôr v máji) môžete pokryť zem fóliou, resp. netkanou textíliou, čím sa zabráni vyleteniu vyliahnutých imág (dospelých jedincov) z pôdy. Počas sezóny odporúčame do koruny stromu inštalovať žlté leповé dosky (prípadne aj s atraktantom), ktoré svojou farbou lákajú škodcu (okolo 5 ks podľa veľkosti koruny). Potrebné je ich vymieňať približne každé 2-3 týždne a ponechať minimálne do začiatku septembra. Chemická ochrana je zameraná hlavne na likvidáciu imág ešte pred nakladením vajíčok. Zčať by sa malo začiatkom júla (najneskôr okolo 15.7.) a v 7 – 14 dňových intervaloch ju opakovať do doby asi 1 mesiac pred zberom. Posledné ošetrovanie sa odporúča pre neskoršie dozrievajúce odrody okolo 25. augusta. Vajíčka nakladené po tomto termíne už nemajú dostatok času na vývoj a teda na spôsobenie škody. Dôležité je brať do úvahy aj početnosť imág odchytených na žltých leповých doskách a ochrannú dobu použitého prípravku. V rámci chemickej ochrany môžeme využiť insekticídy: AcetGUARD, Alphamiprid 20 SP, Gazelle, Kachikoma, Mospilan 20 SP (všetky s účinnou látkou acetamiprid) a Ninja Zeon 5 CS, Karate Zeon 5 CS, Sentinel a Vaztak PRO (všetky účinná látka lambda-cyhalothrin). Všetky sú určené pre profesionálnych používateľov.

Aj napriek premenlivému počasiu vinič začína viditeľne pučať, čo signalizuje blížiaci sa termín ošetrovania proti **kučeravosti tzv. postrekom na sucho**. Chemická ochrana je potrebná vo vinohradoch, kde v minulom roku roztoče spôsobili významnejšie škody, a kde nie je použitá biologická ochrana. V zdravých viniciach ošetrovať netreba! Zdôrazňujeme, že **plstnatosť** (erinóza) nemá hospodársky význam a **kučeravosť** (akarinóza) je lokálny problém zväčša iba niekoľkých silne napadnutých krov. Ošetrovanie celej vinice je takmer vždy nepotrebné, ale treba upriamiť pozornosť na vážne napadnuté kry. Silne napadnuté kry viac rokov po sebe je rozumnejšie mechanicky odstrániť a spáliť. Jarný postrek je najúčinnější počas slnečných dní pri teplote 12-15°C. V tomto období možno výhodne použiť Kumulus WG a Thiovit Jet (oba účinná látka sulphur, aj MB). Ďalej možno využiť na začiatku výskytu a počas celej vegetácie prípravok Ortus 5 SC (účinná látka fenpyroximate, aj MB). Najvhodnejšia, najekonomickejšia, najistejšia a k prírode najbližšia možnosť ochrany je biologická ochrana použitím dravého roztoča *Typhlodromus pyri*.

Ing. Maroš Lučaj
ÚKSÚP
08.04.2024